

Nr. înreg. 1902, 04. MAR. 2022

Către

Directorii unităților de învățământ preuniversitar

În atenția

PROFESORILOR DE LIMBA LATINĂ
Ref.: Olimpiada națională de limbi clasice, etapa județeană

Conform Calendarului Olimpiadelor Naționale Școlare aprobat de Ministerul Educației Naționale cu nr. 25810/21.02.2022, **duminică, 13 martie 2022, se va desfășura etapa județeană a OLIMPIADEI DE LIMBA LATINĂ – clasele VII, IX-XII, la Colegiul Național Pedagogic „Mihai Eminescu” din Tg. Mureș.**

Elevii calificați la etapa județeană vor fi prezenți la Centrul de concurs în intervalul orar 9.00-9.30, având asupra lor actul de identitate sau carnetul de elev vizat pe anul școlar în curs. Proba scrisă se va desfășura între orele 10.00-13.00.

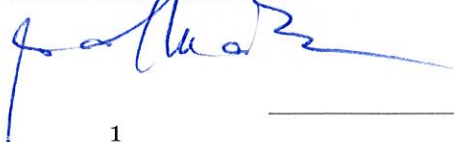
Înscrierile se fac la secretariatul colegiului sau pe adresa de e-mail pedagogicmures@yahoo.com, până în data de 10 martie 2022, ora 10.00, conform machetei:

Nr. crt.	Nume și prenume elev	Unitatea de învățământ	Clasa	Profesor coordonator

Olimpiada se desfășoară conform **Regulamentului specific de organizare și desfășurare a Olimpiadei de Limbi Clasice (Limba Latină și Limba Greacă Veche) – nivel gimnazial și liceal - aprobat cu nr. 26167/02.03.2022, atașat prezentei adrese.**

Inspector școlar general,
Prof. Sabin Gavril PASCAN

Inspector școlar
Limba și Literatura Română - Limba Latină,
Prof. dr. Maria KOZAK

Nr. 26167/02.03.2022

Aprob,
SECRETAR DE STAT
Ionel Florian LIXANDRU

**REGULAMENT SPECIFIC
PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA
OLIMPIADEI NAȚIONALE DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
ÎN ANUL ȘCOLAR 2021-2022**

I. PREZENTARE GENERALĂ

Art.1 (1) Prezentul regulament definește cadrul specific de organizare și desfășurare a *Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină*, numite în continuare Olimpiada, și este elaborat în conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, aprobate prin ordinul de ministru nr. 3035/2012, cu modificările și completările ulterioare, numite în continuare *Metodologie-cadru*.

(2) Organizarea și desfășurarea *Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină*, în anul școlar 2021-2022, se vor face în conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, ale prevederilor OME nr. 3123/09.02.2022 pentru modificarea și completarea Anexei nr. 1 a Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/2012 privind aprobarea *Metodologiei - cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare*, precum și ale prezentului regulament.

Art.2 (1) Olimpiada este o competiție națională de excelență științifică și culturală, cu un orizont de cunoaștere inter- și transdisciplinar, la care pot participa elevi din toate județele țării și din municipiul București, din învățământul de stat, particular și confesional. Fiecare concurent participă la clasa în care este înscris în anul desfășurării Olimpiadei.

(2) Olimpiada se adresează elevilor din clasa a VII-a și din clasele a IX-a - a XII-a, capabili de performanță, creativi și cu un orizont cultural de factură umanistă adecvat vârstei. Participarea la competiție este opțională și individuală.

(3) Olimpiada vizează evaluarea competențelor din programele școlare de limba greacă veche și, respectiv, de limba latină, în vigoare. Pentru clasa a VII-a sunt vizate competențele din programa școlară pentru disciplina *Elemente de limbă latină și de cultură romanică*.

Art.3 (1) Olimpiada se desfășoară pe două secțiuni:

- Limba greacă veche (elină) - clasele a IX-a - a XII-a
- Limba latină - clasa a VII-a (disciplina *Elemente de limbă latină și de cultură romanică*), clasele a IX-a - a XII-a

(2) Un elev poate participa la una dintre cele două secțiuni.

II. ORGANIZAREA OLIMPIADEI

Art.4 (1) Olimpiada este organizată de Ministerul Educației, prin inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București/unitățile școlare subordonate, în

parteneriat cu instituții de învățământ superior și de cercetare din țară, cu instituții de cultură, edituri etc.

(2) Responsabilitatea organizării și desfășurării Olimpiadei revine, în funcție de etapă, unităților de învățământ preuniversitar, inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București prin Comisia județeană/a municipiului București de organizare, evaluare și soluționare a contestațiilor, Direcției Generale Învățământ Preuniversitar din Ministerul Educației.

(3) Structura și atribuțiile Comisiei județene de organizare, evaluare și soluționare a contestațiilor și ale Comisiei centrale a Olimpiadei sunt cele prevăzute în *Metodologia-cadru*.

(4) Comisia centrală a Olimpiadei se constituie conform prevederilor *Metodologiei-cadru* și este aprobată de secretarul de stat pentru învățământul preuniversitar.

III. ETAPELE OLIMPIADEI ȘI NORMA DE REPREZENTARE

Art.5 (1) Etapele desfășurării Olimpiadei sunt: locală, județeană/a sectoarelor municipiului București, națională.

(2) Pentru etapa locală, data desfășurării este stabilită de Comisia județeană/a sectorului municipiului București de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor.

(3) În conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, în cazul în care numărul de unități de învățământ/elevi care pot participa este mic și în funcție de evoluția pandemiei de COVID-19, inspectoratele școlare pot decide să nu organizeze etapa locală a olimpiadei naționale, organizând direct etapa județeană/a sectoarelor municipiului București.

(4) Datele/perioadele susținerii probelor la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București și la etapa națională sunt stabilite prin *Calendarul competițiilor școlare naționale*, aprobat pentru anul școlar în curs.

(5) La etapa locală, Comisia de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor pentru etapa respectivă stabilește criteriile specifice de departajare în cazul egalității de puncte între candidații aflați pe ultimul loc calificabil și le va afișa înainte de desfășurarea probei scrise, conform prevederilor din *Metodologia-cadru*.

(6) La etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, Comisia de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor stabilește criteriile specifice de departajare în cazul egalității de puncte între candidații aflați pe primul loc în vederea calificării la etapa națională și le va afișa înainte de desfășurarea probei scrise, conform prevederilor din *Metodologia-cadru*.

(7) La etapa locală și județeană/a sectoarelor municipiului București, calificarea la etapa superioară a competiției este condiționată de obținerea a minimum 70 de puncte la secțiunea limba greacă veche, respectiv 80 de puncte la secțiunea limba latină.

Art.6 (1) La etapa națională a Olimpiadei participă câte un elev/an de studiu/secțiune din fiecare județ, primul în ierarhia clasei la care a concurat, cu respectarea punctajului minim prevăzut de regulament.

(2) Municipiului București i se alocă un număr de șase locuri/an de studiu/secțiune, însemnând câte un loc pentru fiecare sector al municipiului București, conform prevederilor din *Metodologia-cadru*.

(3) În anul școlar 2021-2022 nu se atribuie locuri suplimentare în vederea participării la etapa națională.

(4) În situația de eventuală egalitate de punctaj la etapa județeană pentru locul I, se pot atribui locuri la etapa națională pentru toți câștigătorii locului I *ex aequo* doar dacă numărul total de concurenți care compun lotul județului/sectorului respectiv la etapa națională nu depășește numărul maxim de locuri atribuit județului/sectorului, în urma aplicării prevederilor art. 6, alin. (1), (2) din prezentul *Regulament*; în caz contrar, în vederea departajării lucrărilor aflate

la egalitate pentru locul I, se aplică criteriile specifice stabilite de Comisia județeană și comunicate cu cel puțin o zi înainte de desfășurarea probei scrise.

(5) În situația în care nu se califică niciun elev la etapa națională la un anumit an de studiu, locul respectiv poate fi redistribuit altor niveluri de studiu, cu acordul Comisiei județene a olimpiadei de limbi clasice, conform prevederilor din *Metodologia - cadru* și ținând cont de următoarele prevederi specifice:

a) în cazul în care, la nivelul județean/al municipiului București, rămân neocupate locuri la anumite clase/secțiuni, în vederea calificării la etapa națională (fie cauzate de absența candidaților, fie de punctaje sub baremul minim necesar calificării la etapa națională), după caz, locurile respective pot fi ocupate de candidați de la alte clase, în ordine strict decrescătoare a punctajelor obținute, indiferent de clasa/clasele la care se ocupă locurile disponibile;

b) numărul total de elevi calificați la etapa națională a olimpiadei de limbi clasice dintr-un județ/din municipiul București nu poate depăși numărul total de locuri alocat județului/sectorului respectiv, în urma aplicării dispozițiilor art. 5 din prezentul Regulament.

Art.7 Comisia județeană/a municipiului București de organizare, evaluare și soluționare a contestațiilor va transmite județului unde se va desfășura etapa națională, baza de date privind elevii calificați, în termen de cel mult zece zile de la încheierea etapei județene/a sectoarelor municipiului București, conform prevederilor *Metodologiei-cadru*.

IV. PROBELE OLIMPIADEI ȘI STRUCTURA SUBIECTELOR

Art.8 (1) Concurenții la Olimpiadă susțin o singură probă scrisă la toate etapele Olimpiadei, atât la gimnaziu, cât și la liceu.

(2) Proba este individuală, obligatorie.

(3) Punctajul maxim pentru fiecare probă este de 100 de puncte.

Art.9 (1) La toate etapele Olimpiadei, timpul de lucru pentru proba scrisă este de trei ore.

(2) La toate etapele Olimpiadei, este permisă utilizarea de către concurenți, în timpul probei, a dicționarilor latin/grec - român sau latin/grec - o limbă modernă, dar nu și a unor dicționare român/o limbă modernă - latin/grec sau a unor dicționare care conțin părți de morfologie/morfosintaxă (inclusiv tabele/scheme gramaticale, paradigme flexionare etc.).

(3) La niciuna dintre etapele Olimpiadei, nu le este permis elevilor participanți să părăsească sala având asupra lor subiectele de la probele de concurs.

Art.10 (1) Subiectele Olimpiadei cuprind sarcini de lucru care vizează un înalt, dar adecvat vârstei, nivel de dezvoltare a competențelor-cheie din profilul de formare al absolventului de gimnaziu/liceu, în special a competențelor de:

- comunicare în limba maternă;
- comunicare în limbi străine;
- sensibilizare și exprimare culturală.

(2) În cadrul probei de concurs sunt valorificate atât cunoștințe și competențe specifice din programele școlare în vigoare ale disciplinelor de concurs (domeniile de conținut: limbă; istorie, cultură și civilizație/literatură), cât și alte aspecte esențiale pentru studiul limbilor și culturilor clasice:

- interdisciplinaritatea: limba latină - limba română - limbi moderne - istorie - geografie - filosofie - științe;

- conturarea unui profil valoric umanist european, la nivel transdisciplinar, specific contemporaneității;

- sesizarea dimensiunii identitare (cea națională și cea europeană) a personalității cetățeanului;

- dezvoltarea unei gândiri logice și critice, prin valorificarea elementelor și structurilor specifice limbilor clasice și civilizației greco-romane prezente în diverse domenii ale cunoașterii și acțiunii umane.

(3) În mod esențial, proba scrisă a Olimpiadei se structurează pe două sau trei, după caz, domenii de competență:

- a) competențele de traducere de text (itemi de tip rezolvare de probleme);
- b) competențele de valorificare a elementelor de limbă latină în alte limbi/domenii ale cunoașterii (itemi obiectivi/semiobiectivi);
- c) competențele de valorificare în diverse contexte a elementelor de istorie, cultură și civilizație greco-romană, precum și competențele extinse de analiză literară/istorică a unui text (prezentat bilingv, în limba latină/greacă și în traducere în limba română) din autorii clasici greci/romani, după caz (itemi obiectivi/semiobiectivi/subiectivi).

Art.11 Programa pentru proba scrisă de la etapele județeană și națională ale Olimpiadei, structura subiectelor și punctajele aferente sunt prezentate în *Anexele 1-2*, care fac parte integrantă din prezentul *Regulament*.

V. ELABORAREA SUBIECTELOR DE CONCURS

Art.12 (1) La etapa pe școală, locală și la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, responsabilitatea elaborării subiectelor revine Comisiilor de organizare, de evaluare și de soluționare a contestațiilor de la nivelul școlii/inspectoratului, pe baza unor proceduri proprii, conform *Metodologiei-cadru*.

(2) Pentru etapa locală și cea județeană/a sectoarelor municipiului București, grupul de lucru este coordonat de către inspectorul școlar județean responsabil de disciplinele limbi clasice.

(3) Întreaga răspundere pentru păstrarea confidențialității și siguranței transferului de subiecte și bareme, distribuirea către concurenți și apoi publicarea subiectelor/baremelor, precum și asumarea conținutului acestora revine fiecărei Comisii județene care aplică respectivele instrumente de evaluare.

(4) Pentru etapa națională, subiectele și baremele de evaluare și notare sunt elaborate de către un grup de lucru desemnat de către președintele Comisiei centrale a Olimpiadei dintre membrii acesteia și aprobat de secretarul de stat pentru învățământul preuniversitar. Președintele Comisiei centrale coordonează întreaga activitate de elaborare a subiectelor și a baremelor, inclusiv cea de verificare finală, înainte de distribuirea lor către concurenți.

Art.13 (1) Grupul de lucru care elaborează subiectele și baremele de evaluare și de notare este format din cadre didactice de specialitate, care nu au elevi calificați la clasa la care elaborează itemi și nu au rude și afini până la gradul al III-lea participanți la Olimpiadă.

VI. EVALUAREA

Art.14 Evaluarea se realizează în conformitate cu prevederile din secțiunea 2, *Desfășurarea probelor de evaluare* din *Metodologia-cadru*.

Art.15 (1) La toate etapele Olimpiadei, evaluarea lucrărilor scrise este realizată de către profesori de specialitate, care nu au elevi calificați la clasa la care evaluează și nu au rude și afini până la gradul al III-lea inclusiv participanți la Olimpiadă.

(2) La toate etapele Olimpiadei, la proba scrisă, profesorii evaluatori vor marca greșelile prin sublinierea acestora.

(3) La etapele județeană/a sectoarelor municipiului București și națională, Comisia județeană/a sectorului municipiului București de organizare, de evaluare și de soluționare a contestațiilor/Comisia centrală include subcomisii pentru fiecare secțiune și/sau clasă.

Art.16 (1) La toate etapele Olimpiadei, după finalizarea evaluării, comisia corespunzătoare fiecărei etape - Comisia de organizare, evaluare și soluționare a contestațiilor sau Comisia centrală a Olimpiadei - va afișa rezultatele inițiale ale evaluării, pentru fiecare secțiune și clasă, numai în ordinea alfabetică a participanților.

(2) După eventuala reevaluare la contestații, se afișează rezultatele finale, în ordine alfabetică și valorică (descrescător), pentru fiecare secțiune și clasă și se stabilesc elevii care vor participa la etapa imediat superioară.

VII. DEPUNEREA ȘI SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR

Art.17 (1) Pentru rezolvarea contestațiilor se aplică prevederile din secțiunea 2, *Rezolvarea contestațiilor și stabilirea rezultatelor finale din Metodologia-cadru*.

(2) La nicio etapă a Olimpiadei, nu se admite depunerea contestației de către o altă persoană (părinte, profesor însoțitor, coleg etc.), în absența elevului în cauză.

(3) La etapa națională, înainte de depunerea contestației, elevul trebuie să solicite vizualizarea lucrării, în prezența unui membru al Comisiei, cu posibilitatea oferirii de explicații privind evaluarea lucrării, dar fără a i se elibera o copie a acesteia. În situația în care elevul consideră că punctajul stabilit de comisie pentru lucrare nu este în concordanță cu baremul afișat, poate depune contestație. Aceasta nu va fi soluționată decât dacă, în prealabil, elevul a parcurs etapa vizualizării lucrării.

(4) Dreptul la contestație și posibilitatea de a vizualiza lucrarea au ca obiect exclusiv propria lucrare/propriul rezultat.

(5) Elevul concurent nu poate contesta rezultatul unor terți și nu poate avea acces la lucrările acestora.

(6) La etapa națională, contestarea rezultatelor obținute la proba scrisă se face prin completarea de către elevul participant a formularului pus la dispoziție de Comisia centrală a Olimpiadei, pe care îl vor semna atât acesta, cât și profesorul însoțitor al lotului.

(7) La toate etapele Olimpiadei, rezultatele obținute în urma soluționării contestațiilor sunt definitive.

VIII. PREMIEREA

Art.18(1) La toate etapele Olimpiadei, ierarhia concurenților, în vederea premierii, se stabilește în ordinea descrescătoare a punctajelor finale obținute.

(2) La etapa județeană/sectoarelor Municipiului București, la fiecare secțiune și la fiecare clasă, se acordă distincții de către inspectoratul școlar organizator al etapei menționate, în urma propunerilor Comisiei județene, fundamentate în mod strict pe ordinea ierarhică a punctajelor concurenților: premii I, II, III și mențiuni - conform art. 46 din *Metodologia-cadru*, modul de acordare a premiilor este stabilit de către organizatorii acestei etape.

(3) La etapa națională, la fiecare secțiune și la fiecare clasă, se acordă de către Ministerul Educației, de regulă, câte trei premii (un premiu I, un premiu II și un premiu III) și un număr de mențiuni reprezentând cel mult 15% din numărul participanților, cu respectarea strictă a ierarhiei valorice, corespunzătoare punctajului obținut.

(4) Comisia județeană, respectiv Comisia centrală a Olimpiadei stabilesc, înainte de evaluarea lucrărilor scrise, criteriile și punctajele minime care permit acordarea unei distincții (premiu sau mențiune); aceste punctaje nu pot fi mai mici de 85 de puncte pentru premiul I, 80 de puncte pentru premiul II sau III, respectiv 70 de puncte pentru mențiune.

(5) La etapa națională, în cazul egalității de punctaj, se pot acorda premii *ex aequo*, cu condiția ca numărul total de premii acordate să nu depășească numărul maxim de premii atribuit pentru întreaga competiție, în urma aplicării prevederilor alin. (3); în caz contrar, se vor aplica prevederile specifice de departajare a lucrărilor candidaților, pe discipline și pe clase, stabilite de Comisia centrală a Olimpiadei.

(6) Comisia județeană, respectiv Comisia centrală a Olimpiadei elaborează criteriile de acordare a premiilor speciale și le comunică, prin afișare, la începutul competiției.

Art.19 (1) La etapa națională a Olimpiadei, certificarea premiilor și a mențiunilor acordate de Ministerul Educației se face prin diplomă înregistrată.

(2) Premiile speciale pot fi în bani, cărți, obiecte de birotică și papetărie, excursii, tabere, atât în țară, cât și în străinătate etc. și sunt însoțite de diplome.

(3) Societățile științifice, asociațiile profesionale, universitățile, organizațiile minorităților naționale din România sau din străinătate, autoritățile locale sau sponsorii pot acorda premii speciale elevilor performanți.

(4) În calitate de partener oficial al Ministerului Educației în organizarea și desfășurarea Olimpiadei, Societatea de Studii Clasice (SSCI), având în vedere distincțiile similare oferite de alte societăți științifice din România la disciplinele de profil real, oferă, începând cu anul școlar 2021-2022, următoarele distincții la etapa națională a olimpiadei de limbi clasice:

a) medalii de:

- aur - pentru elevii care au obținut premiul I, II sau III;
- argint - pentru elevii care obținut mențiune;
- bronz - pentru următorii 10% dintre elevii din ierarhia clasei respective, în ordinea decrescătoare a punctajelor obținute;

b) premii speciale pentru:

- cea mai valoroasă traducere a unui text din limba latină/greacă în limba română;
- cea mai pertinentă analiză literară a unui text latin/grec;
- cea mai bună lucrare din concurs la limba latină, respectiv greacă veche;
- cea mai valoroasă lucrare a olimpiadei naționale de limbi clasice (întreaga competiție).

(5) Propunerile pentru medalii și premiile speciale prevăzute la alin. (4) sunt înaintate de către Comisia centrală a olimpiadei naționale președintelui acesteia, care va întocmi, alături de unul sau doi reprezentanți desemnați de SSCI, lista finală a distincțiilor respective.

(6) Societatea de Studii Clasice își rezervă dreptul să diminueze sau să suplimenteze numărul medaliilor acordate la o ediție sau alta a olimpiadei naționale de limbi clasice, precum și să acorde premii speciale *ex aequo*, ori să acorde premii speciale și pentru alte criterii de performanță a lucrărilor decât cele prevăzute la alin. (4), lit. b).

(7) Asigurarea și oferirea distincțiilor prevăzute la alin. (4) cad în responsabilitatea Societății de Studii Clasice.

(8) Toate deciziile Comisiei centrale, referitoare la premiere, se consemnează în procesul-verbal al organizării și desfășurării Olimpiadei.

IX. DISPOZIȚII FINALE

Art.20 (1) Organizarea și desfășurarea tuturor etapelor Olimpiadei se vor face cu respectarea prevederilor *Metodologiei-cadru* cu privire la securitatea igienico-sanitară a elevilor și a întregului personal implicat.

(2) Organizarea și desfășurarea Olimpiadei în anul școlar 2021-2022 se realizează în format fizic. În situația în care evoluția pandemiei de COVID-19 nu permite organizarea olimpiadei în format fizic, organizarea și desfășurarea olimpiadei se vor realiza on-line/digital, în conformitate cu prevederile punctului 29 al OME nr. 3123/09.02.2022 *pentru modificarea și completarea Anexei nr. 1 a Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/2012 privind aprobarea Metodologiei - cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare.*

Art.21 La toate etapele Olimpiadei, elevii participanți se vor prezenta la concurs având asupra lor carnetul de elev cu fotografie, vizat pe anul școlar în curs (pentru elevii care nu au împlinit 14 ani) sau actul de identitate, ca document necesar profesorilor asistenți pentru verificarea identității concurenților.

Art.22 (1) Programul desfășurării etapei naționale a Olimpiadei va fi propus de către inspectorul școlar responsabil cu disciplinele limbi clasice din județul gazdă și avizat de către persoana care coordonează aceste discipline în Ministerul Educației.

(2) Numărul profesorilor însoțitori ai lotului reprezentativ al fiecărui județ/al municipiului București va fi calculat astfel încât să fie respectată norma legală în vigoare: de un profesor pentru 10 elevi.

(3) Cheltuielile aferente participării elevilor, a profesorilor însoțitori și a profesorilor desemnați ca membri ai Comisiei centrale a Olimpiadei vor fi acoperite în conformitate cu legislația în vigoare.

Art.23 (1) După stabilirea listei elevilor care participă la etapa națională, fiecare inspector județean responsabil cu disciplinele limbi clasice organizează, la nivelul inspectoratului școlar, o întâlnire cu elevii calificați pentru etapa națională, cu profesorii însoțitori și cu părinții/reprezentanții legali ai elevilor, în vederea instruirii acestora pentru participarea la etapa națională. La finalul instruirii, elevul și un părinte/tutore legal instituit al elevului vor semna o declarație prin care să confirme că li s-au adus la cunoștință normele de conduită și consecințele nerespectării acestora.

(2) În anul școlar 2021-2022, deplasarea și participarea în format fizic la faza națională a Olimpiadei a reprezentanților unui județ/municipiului București, elev/elevi și profesor însoțitor, se vor face numai prin respectarea tuturor normelor/regulilor, în vigoare, valabile pe teritoriul României, referitoare la măsurile de prevenire, și combatere a infecțiilor cu virusul SARS-CoV-2. În acest sens, toți reprezentanții unui județ/municipiul București vor semna o declarație prin care își vor exprima acordul referitor la realizarea deplasării și participării, prin respectarea tuturor normelor/regulilor, în vigoare din România. Această declarație, cu acordul exprimat, va fi semnată și de părinții elevului/reprezentantul legal al elevului. Originalul declarației va rămâne la dosarul olimpiadei de la inspectoratul școlar, iar o copie a acesteia va fi înmănată de către profesorul însoțitor secretarului Comisiei centrale a Olimpiadei.

(3) Elevii participanți la etapa națională a Olimpiadei vor avea asupra lor și avizul epidemiologic eliberat de medicul de familie cu cel mult 48 de ore înainte de începerea competiției.

Art.24 (1) Profesorul delegat pentru a însoți lotul județului/al municipiului București la etapa națională răspunde în privința supravegherii elevilor pe toată perioada deplasării acestora la etapa națională a Olimpiadei și în timpul desfășurării acesteia.

(2) În cazul în care familia unui elev dorește să-l însoțească la etapa națională, inspectorul școlar de specialitate solicită părinților o declarație pe propria răspundere, prin care aceștia iau cunoștință de programul Olimpiadei și își asumă respectarea acestuia, precum și supravegherea elevului.

Art.25 (1) În cazul în care unul dintre elevii din lista comunicată pentru etapa superioară nu poate participa la concurs, directorul unității de învățământ în care este înscris elevul respectiv sau inspectorul de specialitate de la nivelul inspectoratului școlar, după caz (la etapa județeană sau națională) va comunica, prin adresă oficială, centrului de organizare și desfășurare a etapei respective, respectiv președintelui și președintelui executiv al Comisiei centrale a Olimpiadei naționale de limbi clasice, înlocuitorul elevului - concurentul aflat pe poziția imediat următoare elevului retras, în ierarhia finală a etapei precedente celei pentru care se solicită ocuparea locului rămas liber.

(2) În vederea aplicării prevederilor alin. (1), inspectoratul școlar se va asigura că a fost depusă de către elev/reprezentanții legali ai acestuia o cerere de retragere din concurs, înregistrată la unitatea de învățământ care a organizat etapa județeană sau la inspectoratul școlar care a organizat etapa județeană.

Art.26 (1) Toți elevii participanți la etapa națională vor primi o diplomă de participare, concepută și realizată de inspectoratul școlar județean gazdă.

(2) Profesorii însoțitori ai elevilor de la etapa națională din fiecare județ/municipiul București vor primi o adeverință de participare, eliberată de inspectoratul școlar județean gazdă.

(3) Profesorii care fac parte din Comisia centrală vor primi o adeverință din partea Ministerului Educației și/sau a inspectoratului școlar județean gazdă, prin care se atestă participarea lor la Olimpiadă.

**DIRECTOR GENERAL,
Mihaela-Tania IRIMIA**

**DIRECTOR,
Eugen STOICA**

**CONSILIER,
Daniel GEORGESCU**

la Regulamentul specific al Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină

Programa de concurs și precizări privind structura subiectelor

Notă

Marcatori textuali utilizați în prezenta programă de concurs:

OJ = conținuturi pentru olimpiada/etapa județeană;

ON = conținuturi pentru olimpiada/etapa națională, care se adaugă celor deja prevăzute pentru etapa județeană.

*Elemente de limbă latină și de cultură romanică - clasa a VII-a*Domenii de conținut. Conținuturi**ELEMENTE DE LIMBĂ LATINĂ**

- substantivul:
 - *OJ*: declinările I-II - genul; cazurile N., G., Ac., la singular;
 - *ON*: declinările I-III - genul; toate cazurile și numerele, la singular și plural;
- adjectivul:
 - *ON*: adjectivele de clasa I;
- verbul:
 - *OJ+ON*: indicativul prezent și imperfect (*esse* și verbele regulate);
- lexic latin în limbile moderne:
 - *OJ*: lexic latin în limba română; diferența dintre moștenire și împrumut;
 - *ON*: fondul latin al limbii române; lexic latin în alte limbi romanice și în limba engleză.

ELEMENTE DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE GRECO-ROMANĂ

- *OJ*:
 - mituri fondatoare (Romulus și Remus); simboluri asociate miturilor (acvila, lupoaica etc.);
 - zei din panteonul greco-roman: Iuppiter, Iuno;
- *ON*:
 - puterea romană - evoluția în timp și spațiu (epoca regalității: Romulus, Numai Pompilius; întemeierea Republicii; principala instituție a statului roman republican: senatul; magistraturi: cvestor, edil, consul);
 - zei din panteonul greco-roman: Venus, Apollo, Minerva, Mars;
 - arta greco-romană și moștenirea ei europeană: identificarea vizuală a trăsăturilor definitorii ale unor monumente de patrimoniu roman/european și universal (arcul de triumf, columna, forul roman etc.).

VALORI GRECO-ROMANE PERENE

- *OJ*:
 - gloria, responsabilitatea, cultura legii;
- *ON*:
 - moderația, binele personal/public, puterea cuvântului, dialogul.

Structura subiectelor

Subiectul I - 30 de puncte

- traducerea unui text de 15-20 de cuvinte, din limba latină în limba română

Textul (didactic sau epigrafic) este însoțit de o explicație cuprinzătoare pentru contextul din care este extras, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de vocabular sau gramatică.

Subiectul II - 30 de puncte

- exerciții lexicale și gramaticale:
 - *OJ*: construcții de forme substantivale/verbale; completarea terminațiilor/desinențelor unei forme substantivale/verbale date; identificare în limba română a unor cuvinte care provin dintr-un cuvânt de origine (etimon) latinesc dat; identificarea etimonului latin, cu ajutorul dicționarului, pentru o serie de cuvinte înrudite în limba română;
 - *ON*: selectarea intrusului într-o listă de cuvinte (pe baza unor criterii morfologice sau lexicale); treceri de la singular la plural și invers ale unor grupuri de cuvinte sau propoziții; identificarea unor cuvinte moștenite/împrumutate din limba latină.

Subiectul III - 30 de puncte

- *OJ+ON*:
 - exerciții de corelare a unor elemente de cultură și civilizație greco-romane cu cele corespondente din lumea contemporană (elemente de mitologie și artă, conform programei);
 - alegerea unei valori greco-romane dintr-o listă dată, care se reflectă cel mai bine într-un text-suport mitologic sau istoric (în limba română), precum și justificarea alegerii, în 30-50 de cuvinte.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Bibliografie orientativă:

- Alexandru Dudău, Simona Georgescu, Theodor Georgescu, *Elemente de limbă latină și de cultură romanică - manual pentru clasa a VII-a*, editura Art-Klett, București, 2019 (inclusiv secțiunile relevante din manualul digital)
- Marcela Grațianu, Alexandru Popp, *Elemente de limbă latină și de cultură romanică - manual pentru clasa a VII-a*, editura Aramis, București, 2019 (inclusiv secțiunile relevante din manualul digital)
- Titus Livius, *De la fundarea Romei*, Ed. Teora, București (sau alte ediții în limba română) - aspectele legate de miturile fondatoare
- Anna Ferrari, *Dicționar de mitologie greacă și romană*, Ed. Polirom, Iași, 2003
- Eugen Cizek, *Istoria Romei*, Ed. Paideia, 2002 (aspectele din programa de concurs)
- diverse imagini, secvențe video, fotografii etc. cu reprezentări ale moștenirii arhitecturale greco-romane (conform programei de concurs)

Limba latină - clasele IX-XII

Clasa a IX-a

Domenii de conținut. Conținuturi**LIMBA LATINĂ**

- substantivul:
 - *OJ*: declinările I-III;
 - *ON*: declinările IV-V.
- adjectivul:
 - *OJ*: clasele I-II (fără gradele de comparație);
 - *ON*: comparația regulată.
- pronumele:
 - *OJ*: posesiv; reflexiv;
 - *ON*: personal; demonstrativele *is* și *ille*.
- verbul (doar forme la diateza activă):
 - *OJ*: indicativul prezent și imperfect (*esse* și verbele regulate);
 - *ON*: indicativul viitor; indicativul perfect; imperativul prezent (*esse* și verbele regulate);
- lexic latin în limba română/limbile moderne (vocabular de circulație internațională):
 - *OJ+ON*: lexic latin în limba română; lexic latin în alte limbi moderne.

ELEMENTE DE ISTORIE, CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMANĂ

- *OJ*: - personaje emblematice pentru destinul Romei: Aeneas; Romulus;
- *ON*: - Numa; Tarquinius Superbus; Brutus; Scipio Africanus; Hannibal;
- instituțiile politice esențiale ale Romei republicane: Senatul roman; magistraturile ordinare și extraordinare.

Structura subiectelor

Subiectul I - 40 de puncte

- traducerea, din limba latină în limba română, a unui text adaptat din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, de 25-35 de cuvinte pentru etapa județeană, respectiv 35-50 de cuvinte pentru etapa națională

Textul este însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică. În mod exclusiv sau predominant, după caz, propozițiile din text sunt principale - se acceptă cel mult o subordonată introdusă printr-o conjuncție explicită. Textul poate conține predicate nominale, conjuncția enclitică *-que*, etnonime (nume de popoare/populații) sau de personaje.

Subiectul II - 20 de puncte

- exerciții lexicale și gramaticale:
 - analiza morfologică a unor cuvinte din textul dat (*OJ*: substantive, adjective; verbe; *ON*: pronume), cu precizarea tuturor/anumitor categorii(lor) gramaticale;

- **OJ+ON:** treceri de la singular la plural și invers ale unor grupuri de cuvinte flexibile sau propoziții; identificare în limba română a unor cuvinte care provin dintr-un cuvânt de origine (etimon) latinesc dat;
- **ON:** identificarea în textul propus la subiectul I a unor termeni a căror rădăcină se poate regăsi în vocabularul actual al limbii române/al altor limbi moderne.

Subiectul III - 30 de puncte

- **OJ+ON:** completarea unui text lacunar în limba română cu informații/termeni în limba latină relevanți pentru noțiunile de istorie, cultură și civilizație din programa de concurs sau identificarea afirmațiilor adevărate și a celor false dintr-o serie de 4-5 enunțuri, cu corectarea erorilor identificate în enunțurile false.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Bibliografie orientativă pentru elementele de istorie, cultură și civilizație:

- Titus Livius, *Ab Urbe condita/De la fundarea Romei*, Ed. Teora, București (sau alte ediții în limba română) - cărțile I, IV, V, VI
- Serge Bernstein - Pierre Milza, *Istoria Europei*, vol. I - traducerea în limba română, Ed. Institutul European, Iași, 1997 sau alte ediții
- Eugen Cizek, *Mentalități și instituții romane*, Ed. Paideia, 2002 (aspectele din programa de concurs)

Clasa a X-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA LATINĂ

Morfologie:

- substantivul:
 - **OJ+ON:** declinările I-V;
- adjectivul:
 - **OJ+ON:** clasele I-II (cu gradele de comparație, inclusiv comparația neregulată);
- pronumele:
 - **OJ:** personal, reflexiv, posesiv, relativ, demonstrativele *is* și *ille*;
 - **ON:** demonstrativul *hic*, alte demonstrative, inclusiv de întărire, de identitate etc. (fără pronumele nehotărâte);
- numeralul cardinal și ordinal;
- verbul:
 - **OJ:** timpurile modurilor personale, la diateza activă și pasivă; infinitivul prezent (*esse* și verbele regulate; verbele deponente);
 - **ON:** infinitivul; participiul; gerunziul (*esse* și verbele regulate; verbele deponente); toate modurile și timpurile indicate mai sus pentru verbele: semideponente; *posse*; *ire*, *ferre* și compuşii lor.

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor:
 - **OJ+ON:** funcțiile primare ale cazurilor - subiect, predicat verbal/nominal, nume predicativ, atribut (substantival/pronominal/adjectival), complement direct, complement indirect, complement de agent, complement circumstanțial de: loc, timp, mod, instrumental, sociativ, cauzal;
- sintaxa frazei:

- *OJ*: relația de coordonare și cea de subordonare între propoziții; subordonata relativă (atributivă/reală);
- *ON*: subordonata infinitivală (doar de tipul Ac. + infinitiv); subordonata participială absolută (Ablativul absolut).

Structura subiectelor

Subiectul I - 40 de puncte

- traducerea, din limba latină în limba română, a unui text din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, de 40-50 de cuvinte

Textul este însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică. La etapa județeană, textul nu va conține subordonate infinitivale/participiale.

Subiectul II - 20 de puncte

- exerciții lexicale și gramaticale:
 - *OJ+ON*: analiza morfosintactică a unor cuvinte din textul dat (substantive, adjective; pronume și adjective pronominale; verbe), cu precizarea tuturor/anumitor categorii(lor) gramaticale;
 - *OJ+ON*: transcrierea unor propoziții subordonate din textul dat, conform programei de concurs, cu precizarea anumitor aspecte sintactice (subiectul/predicatul lor, funcția sintactică la nivelul frazei etc.);
 - *ON*: identificarea în textul propus la subiectul I a unor forme/secvențe de text care se supun anumitor criterii morfosintactice precizate în cerință (e.g., identificarea unui complement circumstanțial instrumental în cazul Abl.; transcrierea unui Ablativ absolut cu funcție temporală etc.).

Subiectul III - 30 de puncte

- retroversiune (traducere din limba română în limba latină): text de 15-20 de cuvinte, adaptat programei de concurs, după C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XI-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA LATINĂ

Morfologie: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X
- sintaxa frazei:
 - *OJ+ON*: subordonatele infinitivale (Ac. + inf; N. + inf.) și participiale (Ablativul absolut; participiala relativă/participiul coniunct);
 - *OJ+ON*: subordonatele relative: reale (atributive) și circumstanțiale (construite cu conjunctivul); relativele reale/atributive în stil indirect;

- OJ: subordonata conjunctivală (cu funcție completivă sau subiectivă);
- ON: subordonata interogativă indirectă; completivă cu *quod*.

N. B. În textul propus pentru traducere pot apărea propoziții subordonate circumstanțiale, dar ele vor constitui o excepție la nivelul frazei; la etapa județeană se recomandă ca textul selectat din *De bello Gallico* să nu conțină subordonate circumstanțiale.

LITERATURĂ LATINĂ

- OJ: M. Tullius Cicero - *In Catilinam*, I-IV;
- ON: M. Tullius Cicero - *De amicitia*; *De oratore*, I.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50 de puncte

- traducerea literară, din limba latină în limba română, a unui text din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico* (la etapa județeană), respectiv *De bello civili* (se adaugă la etapa națională), de 50-60 de cuvinte de 25-35 de cuvinte pentru etapa județeană, respectiv 60-80 de cuvinte pentru etapa națională

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică.

Subiectul II - 40 de puncte

- analiza literară a unui text bilingv (în limba latină și în traducere literară în limba română) din opera lui Cicero, conform programei de concurs - item subiectiv de tip eseu structurat (redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului ciceronian); pentru etapa națională se pot propune două texte bilingve pentru o analiză literară comparativă.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XII-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA LATINĂ

Morfologie: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI

Sintaxă: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI

N. B. În textul propus pentru traducere (subiectul I) pot apărea propoziții subordonate circumstanțiale, dar, la etapa județeană, ele vor constitui o excepție la nivelul frazei. Se recomandă, inclusiv pentru etapa națională, evitarea structurilor morfosintactice dificile precum: sintagmele/construcțiile gerundivale, conjugările perifrastice, secvențe extinse redactate în stil indirect sau/și cu multe situații de *consecutio temporum* etc.

LITERATURĂ LATINĂ

- OJ: Catullus - *Carmina* (lirica erotică); Vergilius, *Aeneis*, cărțile I-VI;

-
- ON: Vergilius, *Aeneis*, cărțile VII-XII; Horatius - *Carmina*.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50 de puncte

- traducerea literară, din limba latină în limba română, a unui text de 60-90 de cuvinte din opera lui M. Tullius Cicero, *Pro Archia poëta* sau *In Verrem* (la etapa județeană), respectiv *De finibus bonorum et malorum* sau *De officiis* (se adaugă la etapa națională)

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică.

Subiectul II - 40 de puncte

- analiza literară a unui text bilingv (în limba latină și în traducere literară în limba română) dintr-o operă poetică precizată în programa de concurs: item subiectiv de tip eseu structurat (redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului ciceronian); pentru etapa națională se pot propune două texte bilingve pentru o analiză literară comparativă.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Grup de lucru pentru elaborarea Anexei 1:

Alexandru Popp, C. N. „George Coșbuc”, București
Alexandru Dudău, C. N. „Gheorghe Șincai”, Cluj-Napoca
Dorica Coca, C. N. „A. T. Laurian”, Botoșani
Alla Apopei, Inspectoratul Școlar Județean Iași
Ioana Zidărescu, C. N. „Unirea”, Târgu-Mureș
Rahila Cușnir, C. N. „Mihai Eminescu”, Suceava
Anca Anușcă-Popa, L. T. „Emil Racoviță”, Vaslui

ANEXA 2

la Regulamentul specific al olimpiadei de limbi clasice

Programa de concurs și precizări privind structura subiectelor

Limba greacă veche (elină) - clasele IX-XII

Notă

Marcatori textuali utilizați în prezenta programă de concurs:

OJ = conținuturi pentru olimpiada/etapa județeană;

ON = conținuturi pentru olimpiada/etapa națională, care se adaugă celor deja prevăzute pentru etapa județeană.

Clasa a IX-a

Domenii de conținut. Conținuturi**LIMBA GREACĂ**

- substantivul:
 - *OJ*: declinările I-II (fără substantive contrase și declinarea a II-a attică);
 - *ON*: declinarea a III-a (doar temele terminate în oclisivă, mai puțin cele terminate în grupul -ντ).
- adjectivul:
 - *OJ+ON*: adjectivele de clasa I (fără gradele de comparație);
- pronumele:
 - *OJ*: pronumele demonstrativ αὐτός;
 - *ON*: pronumele personal;
- verbul (doar forme la diateza activă):
 - *OJ*: verbe regulate (în -ω): indicativul prezent și imperfect; verbul εἶναι: indicativul prezent;
 - *ON*: verbe regulate (în -ω, fără verbe contrase): aoristul sigmatic; verbul εἶναι: indicativul imperfect și viitor; verbe contrase: indicativul prezent;
- numerele cardinale de la 1 la 10:

ELEMENTE DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE greacă

- *OJ*: - elemente de mitologie greacă: corespondentul roman, reprezentările și funcțiile zeilor Ares, Athena, Poseidon;
- *ON*: - elemente de mitologie greacă: corespondentul roman, reprezentările și funcțiile zeilor Apollo, Hermes, Aphrodita, Hephaistos, Zeus.

Concurenții trebuie să cunoască un pasaj mitic reprezentativ pentru fiecare dintre zeii menționați, căruia să-i poată desprinde semnificația prin raportare la imaginea/funcțiile divinității respective sau la mentalitatea greacă, în general.

Structura subiectelor

Subiectul I - 30 de puncte

- traducerea, din limba greacă în limba română, a unui text (eventual adaptat) din *Noul Testament*, de 25-35 de cuvinte pentru etapa județeană, respectiv 30-40 de cuvinte pentru etapa națională

Pentru orice element din text care depășește nivelul programei de concurs, vor fi oferite în cadrul subiectului explicații punctuale sau, după caz, chiar traducerea cuvântului/sintagmei. De asemenea, se va oferi un indiciu de deciptare a sensului global al textului (e.g. titlu, frază inițială în limba română). Textul va conține preponderent propoziții principale, autonome sau coordonate. Nicio frază nu trebuie să fie alcătuită din mai mult de trei propoziții. Concurenții trebuie însă familiarizați cu aspectele generale ale temicii eline. Se recomandă, în alegerea textului, evitarea prezenței unor termeni care pun probleme complexe de polisemantism, îngreunând astfel inutil, pentru competențele vizate aici, lucrul cu dicționarul.

Subiectul III - 30 de puncte

- exerciții gramaticale:
 - analiza morfologică a unor cuvinte din textul propus spre traducere (substantive, adjective, verbe, pronume - conform programei de concurs), cu precizarea tuturor/anumitor categorii(lor) gramaticale;
 - alte tipuri de exerciții gramaticale (sau/și lexico-gramaticale), de diverse tipuri, conform programei școlare.

Se recomandă autorilor de subiecte integrarea itemilor de acest tip în cadrul subiectului cu text grecesc, valorificându-se astfel cuvinte sau sintagme al căror sens concurenții îl vor fi aflat deja, traducând cu ajutorul dicționarului pasajul dat.

Subiectul III - 30 de puncte

- *OJ+ON*: unul sau doi itemi de verificare a cunoașterii și a capacității de valorificare în diverse contexte a elementelor de cultură și civilizație greacă studiate. Exemple de itemi recomandați:
 - chestionar cu întrebări punctuale sau scurte explicații/prezentări ale unor elemente de cultură și civilizație, pe baza unei/unor imagini;
 - completare de text lacunar în limba română, referitoare la aspectele de mitologie vizate de programa de concurs;
 - exerciții de (in)validare a unor afirmații (de tipul „adevărat”/„fals”), însoțite de justificarea opțiunilor.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a X-a

Domenii de conținut. Conținuturi**LIMBA GREACĂ**Morfologie:

- substantivul: integral, conform programei școlare (dar fără noțiunile care presupun cunoștințe teoretice avansate: declinarea a II-a attică, substantive contrase, anormale, forme rar uzitate, declinarea a III-a - temele în vocală și temele în diftongi etc.);
- adjectivul: clasele I-II (inclusiv gradele de comparație, dar fără comparația neregulată);

- pronumele: personal, posesiv, relativ, demonstrativ
- verbul:
 - *OJ*: verbele regulate (în $-\omega$), dar fără verbele contrase: diateza activă - timpurile indicativului (fără perfect și mai mult ca perfect); participiul prezent și aorist; verbul *εἶναι*: timpurile indicativului;

Nota bene! Nu se cere cunoașterea aoristului format pe radical atematic; în cazul aoristului radical tematic se va oferi trimiterea la forma de dicționar. De asemenea, nu se va urmări cunoașterea aoristului și a viitorului la diateza pasivă.;

- *ON*: - verbele regulate (în $-\omega$), inclusiv cele medii în *-ομαι*: diateza medie - modul indicativ (fără perfect și mai mult ca perfect); infinitivul prezent activ și medio-pasiv, folosit ca subiect/complement; participiul viitor;
 - numeralul cardinal și ordinal (doar formele ușor identificabile în dicționar, pentru subiectul de traducere).

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor:
 - *OJ+ON*: funcțiile primare ale cazurilor - subiect, predicat verbal/nominal, nume predicativ, atribut (substantival/pronominal/adjectival), complement direct, complement indirect, complement de agent, complement circumstanțial de: loc, timp, mod, instrumental, sociativ, causal;
- sintaxa frazei:
 - *OJ*: relația de coordonare și cea de subordonare între propoziții; subordonata relativă (atributivă/reală);
 - *ON*: subordonata participială relativă (participiul coniunct), fără precizarea valorii/funcției sintactice.

Structura subiectelor

Subiectul I - 40 de puncte

- traducerea, din limba greacă în limba română, a unui text (eventual adaptat) din opera lui Lucian din Samosata, de 30-40 de cuvinte pentru etapa județeană, respectiv 35-50 de cuvinte pentru etapa națională

Pentru orice element din text care depășește nivelul programei de concurs, vor fi oferite în cadrul subiectului explicații punctuale sau, după caz, chiar traducerea cuvântului/sintagmei. De asemenea, se va oferi un indiciu de decriptare a sensului global al textului (e.g. titlu, frază inițială în limba română). Se recomandă, în alegerea textului, evitarea prezenței unor termeni care pun probleme complexe de polisemantism, îngreunând astfel inutil, pentru competențele vizate aici, lucrul cu dicționarul.

Subiectul III - 30 de puncte

- exerciții gramaticale:
 - analiza morfologică și sintactică a unor cuvinte din textul propus spre traducere (substantive, adjective, verbe, pronume - conform programei de concurs), cu accent pe identificarea aspectelor nou studiate;
 - identificarea în textul dat de cuvinte/sintagme/propoziții care să corespundă anumitor criterii morfosintactice precizate în cerință.

Se recomandă, așadar, autorilor de subiecte integrarea itemilor de acest tip în cadrul subiectului cu text grecesc, valorificându-se astfel cuvinte sau sintagme al căror sens concurenții îl vor fi aflat deja, traducând cu ajutorul dicționarului pasajul dat.

Subiectul III - 20 de puncte

- retroversiune (traducere din limba română în limba greacă veche): text de 10-20 de cuvinte, adecvat programei de concurs, fie elaborat de către autorii de subiecte, fie adaptat din opera lui Lucian din Samosata.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XI-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA GREACĂ

Morfologie:

- morfologia numelui: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X;
- morfologia verbului: verbe regulate (în $-\omega$), inclusiv cele medii și contrase, la diateza activă și cea medio-pasivă, (fără modul optativ).

Nota bene! Nu este necesară cunoașterea aoristului format pe radical atematic și nici a formelor speciale de pasiv.

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X
- sintaxa frazei:
 - *OJ*: subordonatele relative și cele participiale (participiala relativă/participiul coniunct, Genitivul absolut);
 - *ON*: subordonatele infinitivale.

LITERATURĂ GREACĂ

- *OJ*: epopeea homerică - *Iliada*: cânturile I, IV-VI, IX;
Se recomandă ediția bilingvă apărută la Ed. Teora (trad. G. Murnu, București, 1999) sau traducerea (Dan Slușanschi) apărută la Ed. Paideia / Humanitas.
- *ON*: epopeea homerică - *Iliada*: cânturile XVI-XXIV.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50 de puncte

- traducerea literară, din limba greacă veche în limba română, a unui text de 40-50 de cuvinte din opera lui Xenophon, *Anabasis*

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică.

Subiectul II - 40 de puncte

- analiza literară în limba română a unui text bilingv (prezentat în limba greacă și în traducere literară în limba română) din epopeea homerică (*Iliada*), conform programei de concurs - item subiectiv de tip eseu structurat (redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului din *Iliada*)

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XII-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA GREACĂ

Morfologie: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI (cu evitarea formelor verbelor în -μι)

Sintaxă: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI

N. B. În textul propus pentru traducere (subiectul I) pot apărea propoziții subordonate circumstanțiale, dar, la etapa județeană, ele vor constitui o excepție la nivelul frazei. Se recomandă, inclusiv pentru etapa națională, evitarea structurilor morfosintactice dificile.

LITERATURĂ GREACĂ

- OJ: Platon - *Apologia* (*Apărarea lui Socrate*);
- ON: Sfântul Vasile cel Mare - *De legendis gentilium libris*; *Homilia de spiritu sancto*.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50 de puncte

- traducerea literară, din limba greacă veche în limba română, a unui text de 40-60 de cuvinte din opera lui Platon, *Apologia*, sau (doar la etapa națională) din Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii* (*De legendis gentilium libris*, *Homilia de spiritu sancto*).

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică.

Subiectul II - 40 de puncte

- analiza literară în limba română a unui text bilingv (prezentat în limba greacă și în traducere literară în limba română) din Platon, *Apologia* (etapa județeană) sau Sfântul Vasile cel Mare, *Omiliile* precizate în programa de concurs (se adaugă la etapa națională)
 - item subiectiv de tip eseu structurat (redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului propus spre analiză)

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Grup de lucru pentru elaborarea Anexei 2:

Alexandru Dudău, C. N., „Gheorghe Șincai”, Cluj-Napoca (coordonator)
Mirela Nazâru, C. N. „Dr. I. Meșotă”, Brașov
Monica Ghera, L. T. „Nikolaus Lenau”, Timișoara